

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN
ARMOEDEBESTRIJDING,

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:
- Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van een eenmalige subsidie in 2021 aan de organisatoren kinderopvang en publieke buitenschoolse opvang voor de ondersteuning van kinderbegeleiders op de werkvloer in uitvoering van het zesde Vlaams Intersectoraal akkoord van 30 maart 2021 voor de social/non-profitsectoren voor de periode 2021-2025
 - Principiële goedkeuring

Samenvatting

Deze eenmalige projectsubsidie heeft tot doel één van de kwaliteitsmaatregelen kinderopvang vastgelegd in het zesde Intersectoraal Akkoord van 30 maart 2021 voor de social/non-profitsectoren voor de periode 2021-2025 voor te bereiden en uit te voeren. De hier bedoelde kwaliteitsmaatregel beoogt de competentieversterking van de kinderbegeleiders door het inzetten van ondersteuners van de kinderbegeleiders op de werkvloer. Om een snelle realisatie van deze kwaliteitsmaatregel mogelijk te maken wil de Vlaamse regering een eenmalige financiële ondersteuning geven aan de sector zodat met ingang van 1 januari 2022 de kwaliteitsmaatregel volledig kan gerealiseerd worden. De Vlaamse Regering maakt deze eenmalige middelen vrij voor de in het besluit vermelde activiteiten die verband houden met de voorbereiding, de aanwerving en de ondersteuning van de kinderbegeleiders op de werkvloer.

Bijlagen:

- het voorontwerp van besluit;
- het advies van de Inspectie van Financiën;
- het begrotingsakkoord.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: opgroeien

Inhoudelijk structurelement: geïntegreerd gezinsbeleid

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Wetgevingsadvies

Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2021/372 van 14 oktober 2021.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Deze eenmalige projectsubsidie heeft tot doel één van de kwaliteitsmaatregelen kinderopvang vastgelegd in het zesde Intersectoraal Akkoord van 30 maart 2021 voor de social/non-profitsectoren voor de periode 2021-2025 voor te bereiden en uit te voeren. De hier bedoelde kwaliteitsmaatregel beoogt de competentieversterking van de kinderbegeleiders door het inzetten van ondersteuners van de kinderbegeleiders op de werkvloer. Om een snelle realisatie van deze kwaliteitsmaatregel mogelijk te maken, wil de Vlaamse regering een eenmalige financiële ondersteuning geven aan de sector zodat met ingang van 1 januari 2022 de kwaliteitsmaatregel volledig kan gerealiseerd worden. De Vlaamse Regering maakt deze eenmalige middelen vrij voor de in het besluit vermelde activiteiten die verband houden met de voorbereiding, de aanwerving en de ondersteuning van de kinderbegeleiders op de werkvloer.

Het besluit voorziet de toekenning van een budget aan bepaalde begunstigden voor de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten. Omdat de wijze waarop deze subsidie moet worden verdeeld, zoals vastgelegd in het VIA6 akkoord, verschillend is naargelang soort opvang en de subsidietrap, moet eerst een voor elke opvang gelijk systeem worden opgezet van verdeling en vertaling van het budget naar een subsidiebedrag per (vergunde en voor de publieke buitenschoolse opvang per erkende) plaats waar elke soort opvang (virtueel) recht op heeft. Vervolgens wordt op basis van deze subsidiesleutel de effectieve subsidie berekend die zal worden uitbetaald aan de organisator zelf (voor opvangsoorten waar het VIA6 dit zo heeft voorzien) of aan een organisatie die zal instaan voor de gratis ondersteuning aan de (in hoofdzaak kleinere) organisatoren (eveneens conform aan wat in VIA6 is beslist en de invulling daarvan in overleg met de sociale partners).

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1.

In dit artikel worden een aantal definities opgenomen die belangrijk zijn voor dit besluit.

Artikel 2.

Dit artikel bevat het voorziene subsidiebedrag per vergunde of erkende plaats of plaats met attest van toezicht. Dit subsidiebedrag is berekend op basis van het door de sociale partners bepaalde globale budget per deelsector voor deze VIA6 maatregel, gedeeld door het aantal vergunde, erkende plaatsen of plaatsen met attest van toezicht per deelsector op 1 september 2021. Dit subsidiebedrag per plaats is waar elke organisator virtueel recht op heeft. De effectieve uitbetaling van deze subsidie gebeurt dan aan de begunstigden zoals bepaald wordt in artikel 3, conform het VIA6 akkoord, voor de effectieve ondersteuning van de kinderbegeleiders op de werkvloer en de andere toegestane activiteiten die verbonden zijn aan de voorbereiding van de ondersteuning van de kinderbegeleiders.

Artikel 3.

Dit artikel legt vast aan welke begunstigden de subsidie zal uitbetaald worden :

- 1° Voor organisatoren die werken met de onthaalouders volgens het sociaal statuut, met kinderbegeleiders werknemers in het proefproject en met samenwerkende onthaalouders wordt de subsidie uitbetaald aan de pools gezinsopvang;
- 2° Voor de volgende organisatoren kinderopvang wordt de subsidie uitbetaald aan het ondersteuningsnetwerk kinderopvang (ook Mentees genoemd):

- a) de organisatoren gezinsopvang die niet gevat zijn onder 1°;
- b) de organisatoren groepsopvang die geen subsidie inkomenstarief krijgen, vermeld in artikel 18 van het subsidiebesluit van 22 november 2013, ongeacht het aantal plaatsen en de organisatoren die wel een subsidie voor inkomenstarief krijgen en dit tot maximaal 18 plaatsen op het niveau van de organisator;
- 3° De grotere organisatoren (die niet onder 1° of 2° vallen) ontvangen de subsidies reeksreeks;
- 4° Voor de organisatoren publieke buitenschoolse opvang die een lokaal bestuur zijn wordt het bedrag uitbetaald aan de GSD-V. Ook het extra bedrag dat voorzien is voor de organisatoren kinderopvang van baby's en peuters die een lokaal bestuur zijn wordt dit extra bedrag uitbetaald aan de GSD-V. De GSD-V stelt op zijn beurt deze subsidie ter beschikking van deze organisatoren in de publieke sector.

De GSD-V is de Gemeenschappelijke Sociale Dienst Vlaanderen voor alle lokale besturen van Vlaamse gemeenten. Dergelijke constructie van uitbetaling via de GSD-V werd waar nodig ook al eerder in het kader van maatregelen uit voorgaande Vlaamse Intersectorale Akkoorden van de social/non-profitsector (dus ook in andere sectoren) opgezet om extra budgetten die specifiek werden voorzien voor organisatoren uit de publieke sectoren, te kunnen uitbetalen. Voor de uitvoering van deze VIA6-maatregel tot ondersteuning van kinderbegeleiders op de werkvloer van de kinderopvang en de buitenschoolse opvang, wordt eveneens voor deze constructie gekozen om twee specifieke redenen:

- enerzijds werd door de sociale partners van de publieke sector een hoger budget voorzien voor deze VIA6 maatregel, wat resulteert in een hogere subsidie per plaats in de publieke sector tegenover de private sector. Ook dit aspect van dit VIA6 akkoord moet worden uitgevoerd.
- anderzijds kan de Vlaamse overheid zelf voor eenzelfde opdracht geen hogere subsidie voorzien voor de plaatsen in de publieke sector dan de plaatsen in de private sector. Daarom zal de Vlaamse overheid zelf enkel een gelijk bedrag betalen per plaats. Het extra bedrag per vergunde plaats voor organisatoren gezinsopvang en groepsopvang uit de publieke sector, en het integrale bedrag per erkende plaats voor organisatoren buitenschoolse opvang uit de publieke sector (wat in VIA6 niet werd voorzien voor de private sector), worden daarom via de overheveling van het bijhorende budget aan de GSD-V voor deze organisatoren beschikbaar gesteld.

Daarom voorziet dit besluit dat de Vlaamse overheid zelf:

- een gelijk subsidiebedrag uitbetaalt per vergunde plaats bij elke organisator gezinsopvang, ongeacht of deze behoort tot de publieke dan wel de private sector;
- een gelijk subsidiebedrag uitbetaalt per vergunde plaats bij elke organisator groepsopvang, ongeacht of deze behoort tot de publieke dan wel de private sector;
- een extra subsidiebedrag voor organisatoren gezinsopvang en groepsopvang in de publieke sector (lokaal bestuur), dat via de GSD-V constructie wordt voorzien;
- een subsidiebedrag specifiek voor organisatoren buitenschoolse opvang in de publieke sector(lokaal bestuur), dat via de GSD-V constructie wordt voorzien.

Artikel 4.

De subsidieperiode loopt vanaf 1 mei 2021 tot 30 juni 2022. Gedurende die periode kunnen activiteiten die vermeld zijn in artikel 5 bekostigd worden met de vermelde subsidie.

Artikel 5.

Dit artikel bevat de doelstelling van de subsidie en somt de activiteiten op die voor subsidiëring in aanmerking komen. Belangrijkste doelstelling van de subsidie is de effectieve inzet van ondersteuners van de kinderbegeleiders op de werkvloer. Met het oog op een snelle en kwalitatieve opstart van deze ondersteuning op de werkvloer komen een aantal andere activiteiten ook in aanmerking voor de

subsiëring. Alle activiteiten moeten betrekking hebben op de opstart van de ondersteuners van de kinderbegeleiders op de werkvloer.

Artikel 6.

Dit artikel bepaalt dat een activiteit niet dubbel kan gesubsidieerd worden door de Vlaamse Gemeenschap of een andere overheid.

Artikel 7.

Dit artikel bepaalt dat de subsidie wordt toegekend met inachtneming van het besluit 2011/EU van de commissie van 20 december 2011 betreffende de toepassing van artikel 106, tweede lid, van het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatsteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen.

Indien aan de voorwaarden van het besluit is voldaan wordt de steun vrijgesteld van de normale plicht tot voorgaande aanmelding bij de Commissie.

- Het betreft een eenmalige subsidie aan een begunstigde die door het betrokken besluit worden belast met de openbare dienstverplichting zoals beschreven in artikel 5;
- In het besluit worden de parameters vermeld voor de berekening van de subsidie. Deze wordt berekend op basis van het aantal vergunde of erkende plaatsen of plaatsen met een attest van toezicht;
- De subsidie moet aangewend worden voor de vermelde activiteiten waarbij controle mogelijk is op de aanwending door middel van het bestedingsplan en de functionele en financiële verantwoording. Eventuele overcompensatie wordt vermeden door het opgenomen toezicht;
- De subsidie mag geen aanleiding geven tot het aanleggen van een reserve (zie artikel 8).

Artikel 8.

Er is geen reservevorming toegestaan ten laste van deze subsidie. na de einddatum van de subsidieperiode, dit is dus na 30 juni 2022.

Artikel 9.

De subsidie wordt automatisch uitbetaald op uiterlijk 31 december 2021 aan de begunstigten vermeld in artikel 3.

Artikel 10.

Dit artikel bevat een bepaling die enkel van toepassing is op de grootste begunstigten van de subsidies, nl deze die in artikel 3, 1° en 2°, worden vermeld en de organisatoren die een subsidiebedrag ontvangen van meer dan 50.000 euro. Zij moeten een functioneel en financieel bestedingsplan indienen uiterlijk op 15 december 2022. Dit zal de facto de pools gezinsopvang, het ondersteuningsnetwerk en de GSD-V betreffen. Daarnaast gaat het ook om de organisatoren met het grootste aantal vergunde plaatsen groepsopvang. Vermoedelijk zal dit om een 10-tal organisatoren gaan.

Begunstigten die minder dan 50.000 euro subsidie ontvangen, dienen vooraf geen bestedingsplan in te dienen, maar moeten uiteraard na afloop van de subsidieperiode wel de besteding van de subsidies kunnen aantonen aan de hand van een financiële en functionele verantwoording.

Bij laattijdig indienen van het bestedingsplan zal de subsidie verminderd worden met 5%.

Het agentschap kan tot 15 februari 2022 bijkomende inlichtingen vragen met betrekking tot het bestedingsplan en legt in die kennisgeving een termijn vast waarbinnen de gevraagde informatie moet worden ingediend.

Indien die toelichting door de organisator laattijdig wordt ingediend wordt 5% van het subsidiebedrag teruggevorderd of verrekend.

Bij niet indienen van het bestedingsplan op 15 maart 2022 vervalt het recht op de subsidie en wordt het niet verantwoorde deel teruggevorderd of verrekend met de andere subsidies van de begunstigde.

Artikel 11.

Dit artikel bevat de bepalingen inzake de gevraagde verantwoording na afloop van de vermelde subsidieperiode.

De eerste paragraaf bevat de bepaling voor de begunstigden met de hoogste subsidiebedragen die ook een bestedingsplan moeten indienen. Aan hen wordt gevraagd om de aanwending te toetsen aan het bestedingsplan en de wijzigingen te motiveren.

Bij laattijdig indienen van de verantwoording wordt 5% van het subsidiebedrag teruggevorderd.

De originele bewijsstukken worden ter controle ter beschikking gehouden.

De tweede paragraaf heeft betrekking op de andere begunstigden die een kleiner subsidiebedrag ontvangen. Zij moeten uiterlijk tegen 1 december 2022 een digitale functionele en financiële verantwoording ter beschikking houden met de verantwoording van de aanwending van de ontvangen subsidies. De originele bewijsstukken worden voor controle ter beschikking gehouden.

De derde paragraaf bepaalt dat indien een begunstigde nalaat de gevraagde verantwoording te verstrekken de subsidie voor het niet verantwoorde deel zal teruggevorderd worden of verrekend met andere subsidies aan de begunstigde.

Artikel 12.

Dit artikel bevat de bepaling inzake het toezicht dat uitgeoefend kan worden door het agentschap en Zorginspectie.

Artikel 13.

Dit artikel bevat de rol van Zorginspectie bij het toezicht op deze subsidie en verwijst naar de algemene bepalingenwet van 16 mei 2003 met betrekking tot de opvolging van de besteding en de verantwoording van de subsidies.

Artikel 14.

Dit besluit heeft uitwerking met ingang van 1 mei 2021.

De subsidie kan ook aangewend worden voor reeds aangegane onkosten en opgezette activiteiten die plaatsvonden vanaf 1 mei 2021, als zij vallen onder de mogelijke bestedingen voorzien in artikel 5 (bijvoorbeeld aangeworven personeel dat voldoet aan de gestelde eisen). Vanaf het afsluiten van het VIA 6 akkoord is het budget immers in de begroting van de Vlaamse overheid voorzien, en hebben organisatoren immers reeds initiatieven genomen om ondersteuners aan te werven of een kader of andere acties uit te werken voor de geplande ondersteuning van de kinderbegeleiders op de werkvloer. Deze kosten komen in aanmerking voor de eenmalige subsidies.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Toelichting :

Op 30 maart 2021 werd het zesde intersectoraal akkoord afgesloten.

Eén van de maatregelen betreft de inzet in een competentieversterking van de kinderbegeleiders via het inzetten van 264 VTE coaches op de werkvloer.

Hiervoor is een budget voorzien van 14,3 mio euro.

Het betreft hier extra tewerkstelling van 169 VTE private coaches en 95 VTE publieke coaches. Deze middelen worden aangewend in de sector van de voorschoolse kinderopvang en voor de openbare sector ook in de buitenschoolse kinderopvang.

Deze aanzienlijke en belangrijke ondersteuning van de kinderopvang dient met de nodige zorg nauwgezet voorbereid te worden zodat de inzet van deze coaches nauwgezet kan gemonitord worden en op termijn recurrent zijn vruchten afwerpt. Het besluit Vlaamse Regering die deze maatregel recurrent zal vertalen is in voorbereiding.

In afwachting van een permanent en definitief besluit ligt nu alvast een voorbereidend besluit voor.

Hiermee wordt een eerste aanzet gegeven aan deze maatregel en worden de organisatoren gesubsidieerd vanaf 1 mei 2021. Vele organisatoren zijn immers in volle voorbereiding om deze maatregel in te voeren.

De subsidietechniek is afhankelijk van het vergunningstype en van de subsidietrapp ; Grote groepsopvang (meer dan 18 plaatsen) T2A en T2B zullen rechtstreeks een bepaald bedrag per vergunde plaats krijgen.

Groepsopvang T0, T1 en de kleine T2B en T2A; daarvan zal het bedrag geclusterd worden en via Mentees besteed worden.

Idem dito voor de gezinsopvang en de groepsopvang samenwerkende onthaalouders, ook hier bestaat een geïntegreerde werking onder de vorm van een poolwerking, die ook deze middelen zal verwerven en besteden.

Het budget van de private sector is relatief gezien kleiner dan het budget van de publieke sector. Dit betekent dat bij vertaling van de subsidies het bedrag voor een private plaats lager ligt dan bij de publieke sector.

Het agentschap streeft naar gelijke subsidiëring van de subsidies "meer handen op de werkvloer". Daarom zal het "surplus" budget van de publieke sector baby's en peuters samen met het publiek budget BKO overgedragen worden naar de GSD-V .

Voor 2021 wordt een start genomen vanaf 01/05/2021 en wordt 2/3de van het budget ingezet. Goed voor 9,5 mio euro.

We komen hierbij tot volgende bedragen per plaats :

Groepsopvang; 82,21 euro per vergunde plaats

Gezinsopvang; 42,32 euro per vergunde plaats

BKO openbaar; 71,76 euro per plaats

				2/3	
		aantal vergunde pl	budget	ter beschikking in 2021	overdracht gsd v
groepsopvang	privaat	57.187,00	4.701.343,27	4.701.549,33	
	publiek	7.838,00	644.361,98	1.323.745,33	679.383,35
gezin	privaat	31.231,00	1.321.735,70	1.321.735,70	
	publiek	8.443,00	357.318,51	444.587,95	87.269,44
BKO	openbaar	24.255,00	1.740.538,80	1.740.479,99	1.740.479,99
					2.507.132,78

Conclusie :

In afwachting van een definitieve regeling en structurele opstart van deze coachende ondersteuners op de Kinderopvang werkvloer wordt alvast in 2021 gestart met een projectsubsidie die onlosmakelijk verbonden is met de recurrente subsidie die volgt in 2022.

Recurrent is 14,3 mio euro voorzien. In 2021 wordt alvast 9,5 mio euro van dit budget ingezet.

Inspectie van Financiën

Het advies van de Inspectie van Financiën met referentienummer BVA/21/01848 werd verleend op 13 oktober 2021.

Begrotingsakkoord

Het begrotingsakkoord werd verleend op **datum**.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de bestuurszaken, niet vereist is.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

- 1 personeel: het voorstel heeft geen weerslag op gebied van personeelsinzet;
- 2 werkingsuitgaven: het voorstel heeft geen weerslag op de lopende uitgaven van de lokale of provinciale besturen;
- 3 investeringen en schulden: het voorstel heeft geen investeringen als gevolg;
- 4 ontvangsten: het voorstel heeft geen bijkomende ontvangsten als gevolg.

Conclusie: het voorstel heeft geen weerslag op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Niet van toepassing

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van een eenmalige subsidie

in 2021 aan de organisatoren kinderopvang en publieke buitenschoolse opvang voor de ondersteuning van kinderbegeleiders op de werkvloer in uitvoering van het zesde Vlaams Intersectoraal akkoord van 30 maart 2021 voor de social/non-profitsectoren voor de periode 2021-2025

- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE